

Bymiljøetaten

postmottak@bym.oslo.kommune.no

Saksnr. 23/1011

Flerbruksplan Oslo kommunes skoger 2025-2034

Vi viser til høringen om flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger i perioden 2025-2034. Årlig legger Skiforeningen til rette for skiopplevelser i Oslomarka og omegn og bidrar til kortreist friluftsliv for byens innbyggere og har et tett og godt samarbeid med løypeavdelingene i Oslo kommune. I denne flerbruksplanen er det først og fremst kapittel 3 som berører Skiforeningens virke, der tilrettelegging for idrett og friluftsliv i Oslo kommunes skoger belyses.

Idrett og friluftsliv i Marka

Innledningsvis vises det i kapittel 3 til flerbruksplanens sammenheng med behovsplanen for idrett og friluftsliv (s.14). Vi ønsker å påpeke at denne planen har vært og er under revidering, nå som to adskilte planer for henholdsvis idrett og friluftsliv. I vårt høringsinnspill til behovsplanen for friluftsliv påpekte vi at det oppleves som uheldig at idrett og friluftsliv i Marka nå er adskilte. Det at disse to betraktes under ett her, mener vi understreke vårt syn på at tilrettelegging for begge går hånd i hånd i Oslo kommunes skoger. At det i flerbruksplanen refereres til allerede utgått planverk synes vi er uheldig, og ber om at dette korrigeres i den endelige planen. Dette får også konsekvenser for andre forhold i denne flerbruksplanen, som vi skal komme tilbake til.

Vi opplever det videre som noe vanskelig å skille mellom funksjon og hensikt med flerbruksplanen i lys av behovsplanen for friluftsliv i Marka. Det er mange problemstillinger som behandles i begge planer og vi stiller spørsmål ved om både utarbeidelse og bruk av disse planene bør koordineres bedre. Innledningen

til dette kapittelet kan forståes slik at behovsplanen skal være et utdypende ledd til flerbruksplanen. Vi henviser til vårt høringssvar til den nye behovsplanen for friluftsliv i bl.a. Marka, der Skiforeningen uttrykket bekymring ovenfor en opplevd nedprioritering av området Marka. I kombinasjon med forholdene nevnt ovenfor oppleves derfor innholdet i flerbruksplanen som mer relevant og detaljert enn behovsplanen, da den belyser noen av elementene vi savnet i behovsplanen. Hensikt og symbiose mellom ulike planverk bør derfor presiseres eller koordineres i større grad.

Vi ønsker å understreke at det er Skiforeningen som skilter for sykkel i kommunens skoger, dette kommer ikke tydelig frem i kapittelets innledning (s.14). Vi ber om at dette rettes i teksten. Skiforeningen synes videre det er positivt at oppgradering og etablering av innfallsporter vektlegges som et viktig virkemiddel i tilrettelegging for en bredere brukergruppe (s.14). Som en forbedring synes vi, det bør inkluderes en kort, gjerne tallfestet redegjørelse for hva oppgraderingen ev. innebærer (konkrete tiltak) og hvor det er planlagt nye innfallsporter (ev. i vedlegg).

Sommer (s.15)

Helårstraséer

Skiforeningen mener det er positivt at det i flerbruksplanen kommer frem at arbeidet med helårstraséer skal videreføres. Det vises til at traséene er viktige bidragsyttere for å senke terskelen for flere brukergrupper til å benytte skogen og sikrer samtidig muligheten for løypepreparering ved mindre snømengder. Med de stadig økende utfordringene vi står ovenfor knyttet til vær og klima vil helårstraséene være av økt betydning for å sikre skiføret fremover.

Likevel stiller vi noen spørsmål til premissene i dette avsnittet. Det henvises til behovsplanen for idrett og friluftsliv 2021-2030 for å finne nærmere informasjon om konkrete prosjekter knyttet til helårstraséer. Som tidligere påpekt er denne nå under endring. I den nye behovsplanen for friluftsliv er helårstraséer kraftig nedprioritert og det nevnes ingen konkrete tiltak for videreutvikling, til forskjell fra den tidligere versjonen av behovsplanen det refereres til her. Fravær av helårstraséer er noe vi allerede har uttrykt bekymring for i vårt høringssvar til den nye behovsplanen for friluftsliv. Nå stusser vi over at det henvises til (snart) utgått planverk, når det nye planverket allerede er under behandling og oppviser

tydelige forskjeller. Her opplever vi et stort behov for oppklaring, da signalene i de ulike planene er svært motsigende. Dersom den til enhver tid gjeldende behovsplanen legger grunnlaget for tiltak knyttet til helårstraséer, frykter vi at disse vil nedprioriteres likevel, og den positive tilnærmingen i dette planforslaget blir dermed til misvisende og utgått informasjon. Dersom konkrete tiltak likevel planlegges bør det også fremkomme i kart eller ord i denne planen, og justeres i behovsplanen.

Helårstraséer tematiseres også senere i avsnittet "Gjennomføring av arbeid med stier og veier", og vi anbefaler at det også her kommer tydelig frem at helårstraséenes positive effekt på tilrettelegging og klimakonsekvenser ikke bare gjelder sommeren, men også blir merkbart på vinteren når løyper kan prepareres med forholdsvis lite snø.

Sykling

Skiforeningen støtter kommunens syn og arbeid med sykling i kommunens skoger, og mener det er positivt at all sykling, inkludert el-sykling, sees under ett.

Vinter (s.17)

Skiløyper, lysløyper og skøyting

Oslo kommunes skoger er for mange utgangspunkt for både korte og lange skiturer. Selv om de fleste turene fremdeles er i klassisk stil, vet vi at skøyteturer er mer og mer populære, spesielt blant de ivrigste, gjerne litt yngre markabrukerne. Av Skiforeningens langrennskurs gjennomføres dessuten en av tre kurs i skøyting. Vi registrerer at Oslo kommune ikke ønsker å bygge ut flere skøytetraséer, men ønsker å prioritere å binde sammen eksisterende skøytetraséer i den kommende planperioden. Dette tror vi vil løfte mulighetene for skøyteturer ytterlig. Skiforeningen deltar gjerne på en erfaringsutveksling med Bymiljøetaten for å sikre gode og sammenhengende skøytemuligheter, også utenfor kommunens skoger.

Anlegg og snøproduksjon

Under avsnittet om små anlegg m.m. anbefaler vi å tillegge informasjon om at Bymiljøetaten pr. i dag drifter flere snøproduksjonsanlegg i samarbeid med klubber og andre aktører. Likevel er driftsavtalene med klubbene svært ulike, og

en enhetlig driftsmodell bør tilstrebes. Som et grunnlag anbefaler Skiforeningen at kommunen selv eier alt av utstyret til snøproduksjon i kommunale anlegg, og har dermed også ansvaret for vedlikehold. En slik enhetlig driftsmodell tror vi vil styrke idretten og aktivitetsnivået. Utover det mener vi kommunen også bør bistå med praktiske oppgaver på anlegg der de ikke er involvert som eier, f.eks. bistand med utkjøring av snø.

For nyetablering bør det også inkluderes at det i tillegg alltid skal sendes søknad om uttak av tiltakshaver til NVE for å sikre bærekraftig forvaltning av ressursene.

Skiforeningen antar at behovet for snøproduksjon vil være økende i møte med tiltakende utfordringer knyttet til vær og klima. Snøproduksjon i nærmiljøområdene kan bidra til å minke transportbehov og sikre tilgang på mer snøsikre områder. Vi anbefaler derfor generelt at vedlikehold prioriteres, ved siden av eventuelle nyetableringer, selv om arbeidet er ressurskrevende.

Helårstilbud (s.19)

Vi gjør oppmerksom på at to av serveringsstedene som nevnes i vedlegget tilhørende dette punktet driftes av Skiforeningen; Skullerud sportsstue og bua ved Øyungen (eies også av Skiforeningen). Vi ber derfor om at dette blir tydeliggjort i oversikten i samsvar med Vangen og tilbudene gjennom DNT.

Bruk av Marka og brukerkonflikter (s.20)

I første avsnitt opplever vi det som uheldig at de som skøyter, sammen med andre brukergupper, trekkes frem som et irritasjonsmoment for de som går klassisk og møter ødelagte spor. Dette forsterkes av at det samtidig påpekes at det er usikkerhet knyttet til hvor aktuell problemstillingen i praksis er. Når det tilrettelegges for begge stilarter bør ikke disse settes opp mot hverandre. Gjensidig hensyn og ferdsel som ikke ødelegger for andre brukere bør vektlegges istedenfor.

Videre påpekes det samtidig at det er lov å sykle, ri eller gå til fots mellom de preparerte sporene (3.4.). Ifølge friluftslovens §11 vil dette være brudd på hensynsreglene, når skiløypen er lovlig preparert og vil ta skade av annen ferdsel enn det er tilrettelagt for. Selv om det per lovens definisjon ikke er forbudt å

ferdes i en skiløype uten ski, må ferdsel i løse eller nypreparerte løyper ansees som ikke hensynsfull når skispor kan bli ødelagt. Dette gjelder både klassisk spor og skøytetrasé. En slik formulering uten differensiering og henvisning til hensynsfull ferdsel kan derfor fremstå som uheldig, og vi anbefaler å inkludere en kort redegjørelse i lys av friluftslovens §11.

Avsluttende kommentar

Skiforeningen mener flerbruksplanen generelt gir et godt grunnlag til å sikre friluftslivet og idrett i Marka i lys av en helhetlig forvaltning av Oslo kommunens skoger. Likevel opplever vi noen uklarheter knyttet til flerbruksplanens posisjon ovenfor tilknyttet planverk, samt prioritering av saker i disse. Flere steder oppleves flerbruksplanen som mer relevant for friluftslivet i Marka enn den nye behovsplanen som er under arbeid. Der ulike planverk rundt samme tema oppleves som hensiktsmessig, bør disse utfylle hverandre, istedenfor å skape uklarheter.

Med vennlig hilsen

SKIFORENINGEN - FORENINGEN TIL SKI-IDRETTENS FREMME

Espen Jonhaugen
Assisterende generalsekretær
Leder Markaavdelingen

Elisabeth Uhlig-Nordølum
Fagansvarlig markapolitikk